CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

EGZAMIN MATURALNY W ROKU SZKOLNYM 2018/2019

FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)

JĘZYK ANGIELSKI
POZIOM PODSTAWOWY

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

ARKUSZ MJA-P1

CZERWIEC 2019

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	T
	1.2.		F
	1.3.		F
	1.4.		T
	1.5.		F

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.1.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	E
	2.2.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B
	2.3.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	A
	2.4.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowe j odmianie języka […].*	3.1.	2.1 Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	3.2.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
	3.3.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C
	3.4.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	3.5.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.6.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	E
	4.2.		C
	4.3.		F
	4.4.		B

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	5.1.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu	A
	5.2.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	5.3.	3.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi	B

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	6.2.		D
	6.3.		A
	6.4.		B
	6.5.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu	D

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	D
	7.2.		C
	7.3.		A

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	C
	8.2.		C
	8.3.		B
	8.4.		A
	8.5.		A

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	B
	9.2.		B
	9.3.		A
	9.4.		C
	9.5		C

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.
1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 10.
Wybierałeś(-aś) się na wakacje do kolegi do Londynu, ale dwa dni temu zgubiłeś(-aś) dowód osobisty. W e-mailu do kolegi z Anglii:

- **przedstaw okoliczności zgubienia dowodu osobistego**
- **poinformuj, że musisz odłożyć wyjazd do Londynu, i wyraź swoje niezadowolenie z powodu tej sytuacji**
- **wyjaśnij, co zrobiłeś(-aś), aby odzyskać dowód osobisty**
- **zaproponuj inny termin swojej wizyty i wyraź nadzieję, że koledze ten termin pasuje.**

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.
IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości […].
5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
5.9. Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
7.4. Zdający proponuje […].
7.7. Zdający wyraża emocje […]

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Zadanie 10.
Wybierałeś(-aś) się na wakacje do kolegi do Londynu, ale dwa dni temu zgubiłeś(-aś) dowód osobisty. W e-mailu do kolegi z Anglii:

- **przedstaw okoliczności zgubienia dowodu osobistego**
- **poinformuj, że musisz odłożyć wyjazd do Londynu, i wyraź swoje niezadowolenie z powodu tej sytuacji**
- **wyjaśnij, co zrobiłeś(-aś), aby odzyskać dowód osobisty**
- **zaproponuj inny termin swojej wizyty i wyraź nadzieję, że koledze ten termin pasuje.**

Hi Mark,

I know that you're waiting for me in London but there is a problem. I lost my ID card two days ago.

• **przedstaw okoliczności zgubienia dowodu osobistego** ***5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.*** ***5.9. Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych***		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do miejsca zgubienia dowodu lub sytuacji, w której go zgubił., np. • wskazuje, co najmniej jedno miejsce, np. *I lost it in a shop.* LUB • przedstawia sytuację , w której stracił dowód osobisty, np. *I was walking home when saw that I don't have my ID.* Akceptowana jest sytuacja, kiedy zdający odnosi się ogólnie do zgubionych dokumentów / portfela, w którym miał dokumenty, np. *My bag with all my papers/documents was stolen yesterday in the street.* Jeśli zdający opisuje zgubienie innego dokumentu niż dowód osobisty, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *I lost my passport when I was walking in the street yesterday* (R->O). Jeśli zdający opisuje zgubienie dowodu osobistego, używając czasu teraźniejszego, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *I lose my ID in the street.* (O->NO). Zdający nie musi napisać, że jest pewien, gdzie zgubił dowód osobisty. Może nie znać miejsca i tylko przybliżyć sytuację.		
nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
I don't have my ID card. I don't know what to do.	I lost my ID in the shop. I didn't realise when my card was stolen.	I lost the ID when I was shopping and talking with my friends. I was too careless. I've put my ID card somewhere and I don't know where it is. I must have lost it but I'm not sure where.

- **poinformuj, że musisz odłożyć wyjazd do Londynu, i wyraź swoje niezadowolenie z powodu tej sytuacji**

7.7. Zdający wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie.)
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać, każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający:

- informuje, że nie może przyjechać w uzgodnionym wcześniej terminie LUB
- wyraża swoje negatywne uczucia (np. rozczarowanie, złość, smutek) spowodowane zgubieniem dokumentów.

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy.** Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (informacja o konieczności przełożenia wyjazdu oraz wyrażenie niezadowolenia z tego powodu) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy.

Akceptowana jest sytuacja, w której zdający informuje, że nie może przyjechać do Londynu / musi zostać w kraju / nie może wyjechać z Polski.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do żadnej części polecenia, np.

– prosi kolegę o radę, co zrobić w tej sytuacji, np. *What should I do about this problem?*

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
I'm really bad. I don't like it. I can't have documents.	I'm angry because of this situation. I will come to Scotland later. I'm not happy. I will come to you some other time.	I'm angry because of this situation. I can't visit you as we planned. It's not my fault. I'm sad that I can't come. I have no documents or rucksack. I have to buy everything and solve all the problems.

- **wyjaśnij, co zrobiłeś(-aś), aby odzyskać dowód osobisty**

5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości […].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do konkretnych czynności podjętych w celu odzyskania dowodu osobistego, np. *I called the police for help.*

Jeśli zdający odnosi się do czynności, używając czasu teraźniejszego, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *I look around the street to see somebody running with it.* (O->NO).

Akceptowana jest sytuacja, w której zdający informuje o czynnościach, które doprowadziły do odzyskania jego dowodu osobistego, ale taka realizacja tego podpunktu polecenia może powodować usterkę w spójności/logice pracy.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie informuje o podjętych czynnościach, np. *I can't get my documents back.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I don't have my documents. I must do something.	I called the police. I asked the shop assistant for help. I called the bank and asked my parents for help.	I called the police. I talked at the police station and then we went back to the shop. I asked the shop assistant for help. He looked at the pictures from the camera but he didn't know the people I showed him.

- **zaproponuj inny termin swojej wizyty i wyraź nadzieję, że koledze ten termin pasuje.**

7.4. Zdający proponuje […].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do co najmniej jednej części polecenia, np.

- proponuje inny termin swojej wizyty, np. *Can I come in August?*; *I will come later.* LUB
- wyraża nadzieję, że inny termin koledze pasuje, np. *I'll come later in July if it is OK with you.*

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy.** Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (propozycja innego terminu wizyty i wyrażenie nadziei, ze ten termin koledze pasuje) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy.

Akceptowana jest prośba o pozwolenie za przyjazd w innym terminie, np. *Can I come some other time?*

Akceptowana jest sytuacja, kiedy zdający realizuje obydwie części polecenia w jednym zdaniu, pod warunkiem że da się wydzielić elementy odnoszące się do obydwu części polecenia , np. *Will you have time for me if I visit you in the second week of August?* ("odniósł się i rozwinął"); *Can I come in August?* ("odniósł się", odniesienie do obydwu części polecenia) *I'll come in August.* („odniósł się"; odniesienie do pierwszej części polecenia).

Jeśli zdający zaprasza kolegę do siebie w innym terminie i wyraża nadzieję, że ten termin mu odpowiada, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom „odniósł się" (odniesienie do drugiej części tego podpunktu polecenia)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie proponuje innego terminu przyjazdu, np. *Can you come to visit me instead?*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Can I come to me next week? I will visit you.	I'll come next month. How about next month? Is it OK for you? I can't come but maybe you could visit me next week? Is it possible for you?	I could come to London in August. I will have my ID then. Is it right time for you? Is it OK if I come to you at the beginning of September?

Spójność i logika wypowiedzi
W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.

2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane.
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania" z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
   - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania. (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu)
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub

większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą" na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania" rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	**sposób oznaczania**	**przykład**
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna", a na karcie odpowiedzi zaznacza 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem", a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna", a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np. *film „M jak miłość", „Świat Dysku" magazine*.
   Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty.* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
   - słowa łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki").
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty.* – 4 słowa.